

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Illvstri Regi Ottoni in Romanorum Imperatorem electo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

cit librum aliquem per se nosse, intelligatur illum suo studio didicisse, dictus testis videbatur impossibile fuisse testatus; qui cum nondum quinquagesimum annum atigerit, illorum consanguinitatem suo studio se nosse proposuit qui jam centum annis elapsis decessisse noscuntur. Præterea cum alius testis ea quæ super consanguinitate deposuit à Maria Lamberti se didicisse firmaverit, ac Maria jurata postmodum dixerit se de illis nihil seisse penitus vel etiam audivisse, illorum dicta sic asseruit pars altera benignè interpretanda, ne alteruter de perjurio arguatur, ut videlicet ille quæ dixit didicerit à Maria, & Maria de illis nihil omnino novisset aut etiam audivisset, & tamen ea quæ nec scivit nec audivit ab aliquo, per se fingens dixerit ipsi testi. Vnde cum ipse de iis fuerit instructus ab ea quæ illa penitus ignorabat, hujusmodi testimonium debet invalidum judicari. Cum igitur nos duxeris consulendos quid tibi sit in præmissis negotio faciendum, nos tam supradictis quam aliis intellectis, devotioni tuæ taliter respondemus, quod cum tolerabilius sit aliquos contra statuta hominum copulatos dimittere quam conjunctos legitime contra statuta Domini separare, per depositiones hujusmodi non est ad divortij sententiam procedendum. Datum Viterbij v. Kal. Julij, anno duodecimo.

Vide Concil.
Lateran. In-
noc. III. c. 52.

H. SCHOLASTICO BREMENSIS.

Cum dilectus filius magister G. in nostra esset præsentia constitutus, coram nobis humiliter est confessus quod super scholastria Bremensis Ecclesiæ ac præbenda quas aliquando possederat in eadem te nec molestabat nec volebat in posterum molestare, sed observare diligenter arbitrium quod inter te ac ipsum super iis fuerat promulgatum. Vnde super eisdem ipsi perpetuum silentium duximus imponendum. Datum Viterbij v. Non. Julij, anno duodecimo.

*ILLVSTRI REGI OTTONI
in Romanorum Imperatorem electo.*

Cum vir iniquus & apostata Waldemarum quondam Episcopus Slevvicensis ad sedem apostolicam accessisset, per eam de durissimo carcere libertatus in quo suis meritis diu fuerat detentus inclusus, & nos ei humanitatem omnimodam ostendere curassemus, exagitatus non divino spiritu, sed maligno, à nobis clamulo illicentiatus abscessit, collatæ sibi

Epist. 61.
Adversus Waldemarum Episcopum Slevvicensem.

gratiæ se ostendens ingratus, & administrationi Bremensis Ecclesiæ nequiter se ingerit, priori Ecclesiæ temerè derelicta, non curans advertere quod secundum canonicam instituta qui à cathedra priori deferta sine Romani Pontificis conniventia præsumpsit ad aliam se transferre, & prima carere debet, quam per superbiam sprexit, & repelli nihilominus à secunda, quam per avaritiam concupivit, præsertim cum in præsentia nostra dilectus filius Præpositus sancti Lucij Roskildensis ei læsæ majestatis, apostasiæ, adulterij, perjurij, dilapidationis, & conspirationis crimina objecisset, quodque irregularis existeret, utpote de duplici adulterio procreatus, dilapidatione ipsius olim ab apostolica sede per subreptionem obtenta, suppresso quod esset spurius & expreso quod existeret naturalis, cum & paternæ incontinentiæ imitator filios habeat post sacros ordines generatos. quæ omnia idem Præpositus contra eum se obtulit probaturum. Quamvis ergo durissimè animadvertere potuissimus in eum, quia tamen sedes apostolica consuevit mansuetudine temperare rigorem, pœnam ipsi debitam differentes ad tempus, venerabilibus fratribus nostris Magdeburgensi Archiepiscopo suisque ac Bremensis Ecclesiæ suffraganeis, Osnaburgensi præterea & Monasteriensi Episcopis districtè dedimus in præceptis ut præfato Waldemaro ex parte nostra districtè præciperent quatinus omni exultatione ac dilatione cessante infra mensem post commotionem eorum iter arripere ad sedem apostolicam veniendi, veniam humiliter petiturus, alioquin ex tunc sublato cujuslibet contradictionis & appellationis obstaculo depositum & degradatum ab omni ecclesiastico officio & beneficio auctoritate nostra nuntiarent eundem, & facerent tamquam anathematizatum usque ad satisfactionem condignam arctius evitari, omnibus nihilominus inhibentes ne quis ei communicare præsumeret vel favere, ita quod si qui venire in contrarium attentarent, laicos hujusmodi excommunicationi subiectos & à Bremensi Ecclesiæ beneficium obtinentes, eo in perpetuum spoliatos, Clericos autem auctoritate nostra nuntiarent omni ecclesiastico beneficio & officio destitutos, civitatem verò seu castrum aut hominum quodcumque commune, si contra inhibitionem hujusmodi dicto Waldemaro præsumerent adherere, supponerent districtissimè interdicto, ita quod præter pœnitentiæ morientium &

Vide Epist.
lib. 10. c. 103.

parvulorum baptisima nullum ibi divinum officium nullumque celebretur ecclesiasticum sacramentum, quod si quis Clericus violaret, ab omni ecclesiastico beneficio & officio deponeret violentem, si qui verò super re tam illicita iuramentum ei aliquod præstitissent, denuntiarentur eo penitus non teneri. Sed Waldemarum prædictum arcum sic tensum non metuens, nec fugiens à sagitta, in sua damnabiliter pertinacia perseverat, cum Dathan & Abiron, quos terra vivos absorbit, portionem, nisi resipuerit, habiturus. Cum igitur factum sit adeo insipiens cor ipsius ut videns non videat & auribus non percipiat, nec corde intelligat ut conversus sanetur, sed iram in die iræ ac revelationis iusti iudicij Dei sibi thesaurizare non cesset, ut ejus cervix indomita & suorum sequacium fortius valeat edomari, serenitatem regiam rogandam doximus & monendam quatenus sicut Deum times & Ecclesiam Romanam diligis & justitiam amplexaris, taliter in eum & complices suos tuæ vim exerceas potestatis, eundem Waldemarum à civitate Bremensis & ejus finibus potenter expellens, & ubicunque fuerit tamdiu persequens tamquam Dei & Ecclesiæ inimicum donec sibi vexatio tribuat intellectum, illosque quos suos constiterit esse fautores, per poenas quas videris infligendas à tam temeraria præsumptione compescens quòd per effectum operis cognoscatur Deo te velle placere, nostramque injuriam vindicare, ac justitiæ sedulò deservire. Insuper dilectos filios B. electum, H. Scholasticum, G. Cellarium, & H. Canonicum Bremenses, qui propter bonum obedientiæ suis redditibus hæcenus sunt privati, non permittas eisdem in posterum defraudari. Datum Viterbij v. Non. Julij, pontificatus nostri anno duodecimo.

In eundem ferè modum venerabilibus fratribus Monasteriensi & Osnaburgensi Episcopis & Suffraganeis Bremensis Ecclesie usque non teneri. Cum igitur Waldemarum prædictum arcum sic tensum non metuens, nec fugiens à sagitta ad, apostolicam sedem non venerit infra terminum præfinitum à nobis, sed in sua pertinacia damnabiliter perseveret, per apostolica vobis scripta mandamus & districtè præcipimus quatenus eandem sententiam, quam incurrisse dinoscitur, per vestras & vicinas dioceses publicantes, & contra eum & suos complices idem mandatum per omnia fideliter exequentes, in locis in quibus fuerint tam

divinum officium quam alia ecclesiastica sacramenta præter baptismata parvulorum & poenitentias morientium ipsis præsentibus faciatis omnino cessare, contradictores appellatione remota per censuram ecclesiasticam compescendo, & illos Canonicos qui juxta continentiam ejusdem mandati ad nos accedere contempserunt, ac sæpèdicto Waldemaro favere præsumunt, denuntiando in electionis negotio partes aliquas non habere, Clericos seu monachos vel etiam laicos qui eidem impertuntur favorem, excommunicationis vinculo innodetis, nisi admoniti resipiscant, eos qui abbatias vel alias prælaturas aut beneficia receperunt ab ipso, auctoritate nostra dignitatibus & beneficiis talibus sine spe restitutionis in perpetuum spoliantes. Datum Viterbij v. Non. Julij &c. ut in alia,

EPISCOPO CONCORDIENSI.

Sicut venerabilis frater noster Tervisinus Episcopus per suas nobis litteras intimavit, cum biennio jam elapso quidem Ecclesiæ suæ Canonicus corporis infirmitate detentus inter cetera cuidam confessus fuerit sacerdoti quòd ipse ac quidam laicus, Advocatus videlicet Ecclesiæ Tervisinae, à quodam consanguineo ejusdem Episcopi quasdam promissiones & securitates acceperant si eum episcopatum contingeret obtinere, idem consilio sacerdotis inductus hoc in secreto eidem Episcopo revelavit. Et licet Episcopus apud consanguineum supradictum precibus, terroribus, atque minis sæpius institisset ut eidem exponeret an securitatem aliquam seu promissionem pro sua electione fecisset, ipse tamen constanter universa negavit. Nuper autem jamdicto Episcopi consanguineo corporis infirmitate gravato, cum Episcopi conscientiam id quod à Canonico audierat stimularet, omni studio ac diligentia cœpit eundem laicum per eum qui judicaturus est vivos & mortuos obtestari ut si qua pro electione ipsius aliquando promississet, nullatenus occultaret. qui postmodum eidem Episcopo sic respondit, quòd bonæ memoriæ Conrado Episcopo Tervisino defuncto, Canonico & Advocato prædictis quandam promissionem fecerat si eundem contingeret ad episcopatum assumi, sed tunc nulla de ipso electio facta fuit, quodam alio E. videlicet nomine in Episcopum Tervisinum electo. Sed eodem E. post triennium carnis debitum exsolvente, idem Episcopi consanguineus pro electione ipsius quandam pecuniæ quantitatem

*Epist. 64.
Vt admittat
cessionem Episcopi
Tervisini
Vide lib. 16.
Epist. 19. 100.*